

Aktuálny ročný komponent výročnej správy Národného bezpečnostného úradu za rok 2007

Úvod

Národný bezpečnostný úrad, s postavením orgánu štátnej správy s ústredným postavením pre oblasť ochrany utajovaných skutočností, je tvorcom a garantom systému OUS v SR, čo sa prejavuje najmä prípravou národnej legislatívy pre OUS a tvorbou strategických koncepčných dokumentov v tejto oblasti.

Na medzinárodnej úrovni úradu patrí postavenie národnej (jedinej, centrálnej) bezpečnostnej autority pre územie SR. Úrad je partnerom národných bezpečnostných autorít a medzinárodných bezpečnostných štruktúr NATO a EÚ, z čoho okrem iného vyplýva povinnosť podieľať na stanovovaní spoločných bezpečnostných noriem, zabezpečovať ich implementáciu a garantovať dodržiavanie zásad manipulácie s utajovanými skutočnosťami postúpených SR.

Národný bezpečnostný úrad plní aj úlohy na úseku elektronického podpisu a je ústredným šifrovým orgánom.

Právny základ činnosti Národného bezpečnostného úradu tvoria dva zákony – zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov spolu s príslušnými vykonávacími predpismi.

A 1 Činnosť NBÚ v roku 2007

A 1.1 Plán legislatívnych úloh, legislatívna činnosť úradu

Na základe Plánu legislatívnych úloh vlády na rok 2007 bol predložený do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predmetom uvedenej právnej úpravy bola potreba odstránenia niektorých nepresností a nedostatkov v ustanoveniach zákona, ktoré umožňujú rôznorodosť jeho výkladu. Išlo predovšetkým o úpravu bezpečnostnej spoľahlivosti a s ňou súvisiacej osobnostnej spôsobilosti jednotlivých osôb, ktorá obsahuje problematiku a vo viacerých prípadoch ťažko preukázateľné prvky, spôsobujúce nežiaduce napätie medzi Národným bezpečnostným úradom a preverovanými subjektmi. Rovnako aj dodržiavanie zákonom ustanovených lehôt na ukončenie previerkového procesu predstavuje špecifický problém vyplývajúci najmä zo závislosti Národného bezpečnostného úradu na včasnom doručení podkladov od kooperujúcich štátnych orgánov.

Ďalej bolo konštatované, že súčasná právna úprava ochrany utajovaných skutočností má svoje nedostatky aj v otázke vylúčenia diskriminácie cudzincov (občanov EÚ a štátov NATO) pri oboznamovaní sa s utajovanými skutočnosťami v rámci realizácie medzinárodných hospodárskych vzťahov a voľného pohybu služieb.

Potrebné bolo upraviť aj text piatej hlavy, týkajúcej sa bezpečnosti technických prostriedkov tak, aby jednoznačne ustanovoval nevyhnutnú spätosť „bezpečnosti technických prostriedkov“ s ostatnými oblasťami bezpečnosti. Táto premisa mala integrovať všetky oblasti ochrany utajovaných skutočností do jedného funkčného celku, ktorý zabezpečí

kontrolovateľné a efektívne prostredie vzniku, spracovávania, ukladania, prenášania, zániku utajovaných skutočností. Takto nastavená dikcia zákona mala vytvoriť predpoklady na vytvorenie uceleného systému informačnej bezpečnosti.

Aplikáciou zákona v praxi vyplynula aj potreba úpravy zákona o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, ktorej účelom malo byť umožnenie získavania ďalších informácií dôležitých pre zabezpečenie verifikácie údajov uvádzaných v bezpečnostnom dotazníku podnikateľa. Podľa súčasnej právnej úpravy existuje totiž reálna možnosť pozmeňovania údajov, alebo uvedenia nepravdivých údajov zo strany podnikateľa. Získané informácie budú slúžiť ako podklady použité pri ukončovaní previerkového procesu podnikateľa.

Vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 1. augusta 2007 schválila uznesením č. 615 vyššie uvedený návrh zákona a poverila predsedu vlády Slovenskej republiky predložením návrhu zákona predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky. Vláda Slovenskej republiky ďalej poverila podpredsedu vlády a ministra spravodlivosti Slovenskej republiky uviesť vládny návrh zákona v Národnej rade Slovenskej republiky.

Vládny návrh zákona bol doručený na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky dňa 15. augusta 2007. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojim rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2007 navrhol určiť lehotu na prerokovanie návrhu zákona v druhom čítaní do 16. októbra 2007. Návrh zákona bol však z programu 13. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky stiahnutý.

V nadväznosti na novelu zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá nanovo riešila problematiku bezpečnosti technických prostriedkov, bolo potrebné vydať nový vykonávací predpis. Návrh vyhlášky Národného bezpečnostného úradu o bezpečnosti technických prostriedkov obsahoval všeobecné požiadavky na bezpečnosť technických prostriedkov, proces akreditácie technického prostriedku, požiadavky na certifikáciu bezpečnostných produktov a problematiku ochrany zariadení pred nežiaducim elektromagnetickým vyžarovaním. Uvedený legislatívny materiál bol predmetom riadneho medzirezortného pripomienkového konania, avšak z dôvodu stiahnutia návrhu zákona z programu 13. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, bolo zo strany Národného bezpečnostného úradu ako predkladateľa vykonávacieho predpisu bezpredmetné pokračovať v ďalšom legislatívnom procese.

Ďalšou legislatívnou iniciatívou v súvislosti s vyššie uvedenou právnou úpravou bol návrh poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Jany Laššákovej na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Cieľom predkladanej novely zákona bola úprava trov konania súvisiacich s preskúmaním rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu vrátane súdnych trov konania. Bolo schválené, aby trovy konania uhrádzal Národný bezpečnostný úrad, tak ako to bolo obsiahnuté v právnej úprave pred nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 638/2005 Z. z. avšak pod podmienkou, že zvýšené nároky na rozpočet Národného bezpečnostného úradu budú premietnuté do rozpočtu na rok 2008 ako aj do rozpočtov na nasledujúce roky.

Ďalšou úpravou bolo odstránenie neprimeranej tvrdosti ustanovení zákona o bezúhonnosti, ktorý v minulosti vylučoval z možnosti oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami aj osoby, ktoré sa dopustili spáchania trestného činu z nedbanlivosti.

Ďalej sa zaviedol nový inštitút prerušenia bezpečnostnej previerky vtedy, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať vplyv na splnenie predpokladov na vznik oprávnenia osoby na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, napr. trestné konanie,

konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, civilné súdne spory v súvislosti s dôveryhodnosťou podkladových materiálov predkladaných Národnému bezpečnostnému úradu niektorými štátnymi orgánmi a pod.

Uvedený poslanecký návrh ďalej v § 25 v novonavrhovanom odseku 4 *expressis verbis* ustanovil povinnosť vykonať psychofyziologické overenie pravdivosti vždy, ak sú vyjadrenia navrhovanej osoby v priebehu bezpečnostného pohovoru v rozpore so zistenými skutočnosťami, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia alebo dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia. V praxi často dochádzalo k situáciám, že Národný bezpečnostný úrad zistil skutočnosti, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia alebo dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia, a navrhovaná osoba tieto zistenia v priebehu bezpečnostného pohovoru poprela. Daná úprava si kládla za cieľ umožniť navrhovaným osobám, podporiť pravdivosť ich vyjadrení v priebehu bezpečnostného pohovoru, pokiaľ sú v rozpore so zistenými skutočnosťami.

V súvislosti s vyššie uvedeným novým inštitútom prerušenia bezpečnostnej previerky bolo potrebné uviesť do súladu aj ustanovenia upravujúce bezpečnostnú previerku podnikateľa. V § 45 sa v novonavrhovanom odseku 6 ustanovila povinnosť Národnému bezpečnostnému úradu prerušiť bezpečnostnú previerku podnikateľa v prípade, že u podnikateľa dôjde v priebehu výkonu bezpečnostnej previerky k výmene alebo doplneniu štatutárneho orgánu o osobu, ktorej nebolo vydané osvedčenie, a to na dobu potrebnú na vykonanie bezpečnostnej previerky uvedenej osoby. Obdobne ako u navrhovanej osoby môže Národný bezpečnostný úrad prerušiť bezpečnostnú previerku podnikateľa aj v prípade, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre ukončenie bezpečnostnej previerky (napríklad správne konanie, súdny spor), a to až do ukončenia tohto konania.

Dňa 11. decembra 2007 Národná rada Slovenskej republiky schválila v treťom čítaní návrh poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Jany Laššákovej na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. februára 2008.

V priebehu roka 2007 bol do legislatívneho procesu predložený návrh novej vyhlášky Národného bezpečnostného úradu o administratívnej bezpečnosti. Predmetom predkladanej právnej úpravy bolo ustanovenie podrobností ochrany utajovaných skutočností pri ich tvorbe, prijímaní, evidencii, preprave, ukladaní, vyradovaní, uchovávaní alebo pri inom zaobchádzaní s cieľom zabezpečenia jednotného postupu. Ďalej sa upravili podrobnosti pri manipulácii s utajovanými písomnosťami.

V súlade so splnomocnením zákona vyhláška upravuje podrobnosti postupu pri využívaní zberných hárkov, spoločných zväzkov, vedenie evidencie hmotných nosičov utajovaných písomností a spôsoby vybavovania utajovaných písomností.

Ďalším cieľom predloženej právnej úpravy v jej druhej časti, v ktorej upravuje ochranu utajovaných písomností poskytnutých a prijatých v rámci medzinárodnej spolupráce, bolo zjednodušiť a uvoľniť manipuláciu s utajovanými písomnosťami označenými stupňom utajenia NATO Vyhradené a EÚ Vyhradené, a to spôsobom, ktorý určí vedúci s podmienkou, aby sa zabránilo neoprávnenej manipulácii.

Dňa 17. septembra 2007 bola vyhláška Národného bezpečnostného úradu o administratívnej bezpečnosti schválená na zasadnutí Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky pre správne právo a nadobudla účinnosť dňom 1. januára 2008.

Keďže novela zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise, avizovaná na vydanie v roku 2006 skončila v dôsledku predčasných volieb bez prerokovania v zákonodarnom orgáne, bolo v novom volebnom období potrebné v zmysle Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2007 jej opätovné spracovanie a zaradenie do legislatívneho procesu. Spracovanie návrhu novely bolo odôvodnené potrebou dosiahnutia úplnej compatibility so smernicou 1999/93/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. decembra 1999 o rámci spoločenstva pre elektronické podpisy a nadväzujúcimi dokumentmi Európskeho spoločenstva a riešenie aplikačných problémov z praxe.

Po piatich rokoch praktickej aplikácie zákona bolo nutné reagovať na prudký rozvoj technológií v tejto oblasti a zohľadniť aj poznatky, získané z jeho uplatňovania v praxi. Novela zákona o elektronickom podpise reagovala na skutočnosti, ktoré spôsobovali aplikačné problémy, a ktoré boli vzhľadom na rozšírenie používania elektronického podpisu a vzhľadom na plánované rozšírenie niektorých elektronických agend orgánov verejnej moci a ich spustenie do ostrej prevádzky kľúčové a existenčné.

Najpodstatnejšími zmenami, ktoré priniesla predkladaná novela zákona o elektronickom podpise bola úprava, spresnenie a doplnenie terminológie v oblasti elektronického podpisu, spresnenie a doplnenie úloh Národného bezpečnostného úradu (poskytovanie akreditovaných certifikačných služieb vybraným orgánom štátnej správy, vedenie úplného zoznamu vydaných kvalifikovaných certifikátov spolu s informáciami o ich platnosti, vydávanie certifikátu pre časovú pečať), ako aj podrobnejšia procesná úprava postupu Národného bezpečnostného úradu pri posudzovaní zhody bezpečných zariadení na vyhotovenie a overenie zaručeného elektronického podpisu s bezpečnostnými požiadavkami stanovenými legislatívou, najmä stanovením lehoty na rozhodovanie.

Ďalšou zmenou bolo zavedenie povinnosti akreditovanej certifikačnej autority zasielať Národnému bezpečnostnému úradu zoznamy vydaných kvalifikovaných certifikátov a zoznamy zrušených kvalifikovaných certifikátov a na druhej strane zaviedla povinnosť Národnému bezpečnostnému úradu poskytovať tieto informácie pre dlhodobé overovanie elektronického podpisu.

Novela zákona o elektronickom podpise zachovala členenie súčasne platného zákona o elektronickom podpise, ktorý je dostatočne podrobný na vybudovanie potrebnej štruktúry, pričom pre technické postupy a usmernenia, ktoré si vyžadovali detailnejšiu úpravu alebo častejšie zmeny, splnomocnila Národný bezpečnostný úrad na vydanie vykonávacích právnych predpisov..

Dňa 4. decembra 2007 bol uvedený legislatívny materiál zaradený na rokovanie Legislatívnej rady vlády SR a jeho ďalší legislatívny proces pokračuje v roku 2008.

V priebehu roka 2007 Národný bezpečnostný úrad predložil do legislatívneho procesu ešte jeden legislatívny materiál, a to návrh výnosu Národného bezpečnostného úradu, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov. Povinnosť vydať výnos ukladá Národnému bezpečnostnému úradu zákon č. 73/1998 Z. z. Účelom jeho vydania bola podrobnejšia úprava zákonom stanovených inštitútov v podmienkach Národného bezpečnostného úradu. Išlo predovšetkým o oblasť prijímacieho konania, ale aj samotného výkonu štátnej služby (záloha), hodnotenia výkonu štátnej služby (priebežné hodnotenie), či starostlivosti o príslušníkov úradu (preventívna rehabilitácia).

Dňa 7. septembra 2007 bol výnos Národného bezpečnostného úradu, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov schválený na zasadnutí Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky pre pracovné právo a právo sociálneho zabezpečenia a nadobudol účinnosť dňom 1. októbra 2007.

Počas roka 2007 Národný bezpečnostný úrad ako ústredný orgán štátnej správy pre oblasť ochrany utajovaných skutočností vydal 73 rozhodnutí vo veci nevydania osvedčenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami a nevydania potvrdenia o priemyselnej bezpečnosti. V tejto súvislosti bolo proti prvostupňovému rozhodnutiu Národného bezpečného úradu podaných 46 odvolaní podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací orgán, ktorým je Výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu zriadený ústavným zákonom č. 255/2006 Z. z., potvrdil 27 a zrušil 16 prvostupňových rozhodnutí. V tejto súvislosti bol Národný bezpečnostný úrad stranou v prípade 5 žalôb uplatnených na Najvyššom súde, ktorý je príslušný na preskúmanie vyššie uvedených rozhodnutí.

Rozkladová komisia riaditeľa Národného bezpečnostného úradu zriadená podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov riešila v roku 2007 štyri rozklady podané v správnom konaní vo veciach, o ktorých rozhodol v prvom stupni Národný bezpečnostný úrad. V troch prípadoch navrhla rozklady zamietnuť a pôvodné rozhodnutia potvrdiť a v jednom prípade navrhla prvostupňové rozhodnutie zrušiť.

V roku 2007 bolo vydaných 21 interných predpisov formou nariadení riaditeľa Národného bezpečnostného úradu upravujúcich predovšetkým organizačnú štruktúru úradu, vymedzenie zodpovednosti jednotlivých útvarov Národného bezpečnostného úradu pri plnení úloh vedúceho, úradu, štátneho orgánu, ústredného orgánu štátnej správy vyplývajúcich zo zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, o dodržiavaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o ochrane nefajčiarov, o znaleckej činnosti, pre realizáciu Koncepcie ochrany utajovaných skutočností Slovenskej republiky, o spôsobe a postupe pri používaní elektronického podpisu a zaručeného elektronického podpisu a úpravy manipulácie s utajovanými písomnosťami označenými stupňom utajenia NATO Vyhradené a EÚ Vyhradené. V súlade s legislatívnymi pravidlami vlády Slovenskej republiky sekcia legislatívy a práva v rámci medzirezortného pripomienkového konania priebežne posudzovala všetky doručené návrhy zákonov, medzinárodných zmlúv a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vonkajšie vzťahy Národného bezpečnostného úradu realizované prostredníctvom sekcie legislatívy a práva sú determinované jej pôsobnosťou. Sekcia priamo spolupracovala s ústrednými orgánmi štátnej správy, najmä s Ministerstvom zahraničných vecí SR, Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom obrany SR, Ministerstvom spravodlivosti SR a Slovenskou informačnou službou formou poskytovania znaleckých posudkov, odborných stanovísk ku konkrétnym problémom na úseku ochrany utajovaných skutočností resp. v rámci správnych konaní o priestupkoch na úseku ochrany utajovaných skutočností.

Činnosť úradu z hľadiska medzinárodných vzťahov

Národný bezpečnostný úrad priebežne naplňa prevzaté medzinárodné záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z kontúr spoločného európskeho práva v oblasti ochrany utajovaných skutočností. Slovenská právna úprava ochrany utajovaných skutočností prijatá už v roku 2001 zákonom č. 241/2001 Z. z. a spresnená zákonom č. 215/2004 Z. z. plnohodnotne akceptuje primárne pramene európskeho práva a predstavuje konzistentný a navzájom prepojený zmluvný systém ochrany utajovaných skutočností v súlade so sekundárnym právom určujúcim rozvoj spoločnej politiky v tejto oblasti. Národný bezpečnostný úrad dohliada a presadzuje aby utajované skutočnosti chránené cudzou mocou a postúpené Slovenskej republike boli chránené podľa zákona č. 215/2004 Z. z., ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, alebo si to vyžadujú princípy prijímané v rámci multilaterálnych kontrolných režimov, ktorých je Slovenská republika účastníckym štátom.

V tomto duchu Národný bezpečnostný úrad od svojho vzniku kontinuálne pripravuje a zabezpečuje prijatie dvojstranných medzinárodných zmlúv, ako východiskových dokumentov pre aplikáciu zákonnej úpravy ochrany utajovaných skutočností pri ich výmene so zahraničím. Ku koncu roka 2007 má Slovenská republika uzatvorené zmluvy o vzájomnej ochrane a výmene utajovaných skutočností s týmito štátmi: USA, Francúzsko, Veľká Británia, Ruská federácia, Ukrajina, SRN, Rumunsko, Turecko, Česko, Taliansko, Poľsko, Švédske kráľovstvo, Estónsko, Slovinsko, Lotyšsko, Nórsko, Bulharsko, Grécko, Fínsko, utajovanú dohodu s Izraelom. Podpísaná je dohoda s Portugalskom, ktorá ešte nenadobudla platnosť.

Cieľom zmlúv je zabezpečenie vzájomnej ochrany všetkých utajovaných skutočností, ktoré za také boli určené a označené podľa právneho poriadku niektorej zmluvnej strany a odovzdané druhej zmluvnej strane. Upravujú podmienky za akých je možné oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami, ako aj podmienky bezpečnostnej klasifikácie, zaobchádzania s utajovanými skutočnosťami a výmeny utajovaných skutočností, spolupráce kompetentných orgánov a ohrozenia utajovaných skutočností. Predmetné medzinárodné bilaterálne zmluvy majú charakter zmlúv vládneho typu, ktoré si pre nadobudnutie platnosti pre Slovenskú republiku nevyžadujú súhlas Národnej rady Slovenskej republiky. Zmluvy sú v súlade so záväzkami Slovenskej republiky s Európskou úniou a Severoatlantickou alianciou.

V roku 2007 boli podpísané nové bilaterálne dohody o ochrane a výmene utajovaných skutočností s Rumunskom, Fínskom a Portugalskom, ďalej bol podpísaný dodatok k dohode so Spolkovou republikou Nemecko, ktorým sa mení a dopĺňa dohoda podpísaná 1. júla 1998 a v oblasti multilaterálnych dohôd Slovenská republika pristúpila k Protokolu, ktorým sa mení Bezpečnostná príloha Dohody medzi stranami Severoatlantickej zmluvy o spolupráci v oblasti atómových informácií.

Rozpracované boli dohody s Rakúskom, Luxemburskom, Belgickom, Chorvátskom, Macedónskom a dodatok k dohode s Českou republikou, vo finálnom štádiu je dohoda s Litvou, pred podpisom je dohoda so Španielskom.

A 1.2 Súhrnná charakteristika hospodárenia a zhodnotenie výsledkov hospodárenia podľa rozpočtu kapitoly

1. Súhrnná charakteristika

1.1.1. Charakteristika činnosti

Zákonom Národnej rady SR č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bol zriadený Národný bezpečnostný úrad ako ústredný orgán štátnej správy. V súlade s opatrením Ministerstva financií SR č. 64 z 26. septembra 2001 dňom 1. októbra 2001 bol Národný bezpečnostný úrad zriadený ako samostatná rozpočtová kapitola č. 41 – Národný bezpečnostný úrad.

Národný bezpečnostný úrad plní úlohy vyplývajúce mu zo zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností, zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a príslušných vyhlášok, uznesení vlády a prevzatých záväzkov voči NATO a EÚ.

V hodnotenom roku Národný bezpečnostný úrad mal definované svoje hlavné úlohy v Ročnom pláne NBÚ na rok 2007, ktoré boli plnené nasledovne:

- **Zavedenie systému IS previerka do plného užívania**

Zavedením Informačného systému previerka do plného užívania sa mala výrazne posilniť efektívnosť výmeny informácií v rámci bezpečnostných previerok, zvýšiť efektívnosť práce pri vyhľadávaní, uchovávaní a analyzovaní týchto informácií a v neposlednom rade zvýšiť bezpečnosť uchovávania a manipulácie s týmito informáciami. Napriek problémom, ktoré vznikali počas procesu budovania systému, bol systém odovzdaný do plného užívania koncom novembra 2007.

- **Pripraviť metodickú pomôcku pre určenie spôsobu zabezpečenia chránených priestorov kategórie PT a T**

Metodická pomôcka bola spracovaná. Jej príprave predchádzalo niekoľko pracovných a odborných rokovaní. Jej znenie bolo uverejnené na internetovej stránke úradu a boli s ním oboznámení zamestnanci úradu i bezpečnostní zamestnanci, ktorí prichádzajú do styku s chránenými priestormi.

- **Príprava novely zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a novely zákona č.215/2002 Z. z. o elektronickom podpise**

Úrad vypracoval návrhy noviel spomínaných zákonov, ktoré po vysporiadaní pripomienok predložil na rokovanie vlády SR.

V prípade novely zákona č.215/2002 Z. z. o elektronickom podpise úrad vypracoval i návrhy vykonávacích vyhlášok. Novelu vláda SR schválila 9. januára 2008 a návrh bol zaslaný na prerokovanie do NR SR.

Novelu zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností vláda SR schválila s pripomienkami 1. augusta 2007, návrh bol zaslaný na prerokovanie NR SR. V súčasnosti sa nachádza medzi materiálmi nezaradenými na rokovanie pléna NR SR.

- **Zriadenie pracoviska záložného systému pre EP - príprava projektu**

Projekt je vypracovaný a z tohto pohľadu možno považovať úlohu za splnenú. Koncom roka prebehli prvé realizačné aktivity, teda možno skonštatovať, že úloha sa plní nad rámec zadania. Celková realizácia budovania záložného pracoviska je jednou z hlavných úloh na rok 2008.

- **Príprava novelizácie vyhlášky o administratívnej bezpečnosti a príprava metodických usmernení**

Vzhľadom na značný rozsah zmien a úprav a celkového zamerania legislatívnej úpravy v oblasti administratívnej bezpečnosti, nebola spracovaná novela vyhlášky, ale bola spracovaná nová vyhláška o administratívnej bezpečnosti. Návrh vyhlášky prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním, boli vysporiadané všetky pripomienky a nová vyhláška NBU č. 453/2007 o administratívnej bezpečnosti vstúpila do platnosti 1. januára 2008.

- **Predložiť Správu o výsledkoch kontrol stavu OUS na rokovanie vlády SR**

Úrad predmetnú Správu spracoval a predložil na medzirezortné pripomienkové konanie. Po vykonaných rozporových konaniach bol materiál bez rozporov predložený na rokovanie vlády, ktorá ho dňa 27. marca schválila a prijala uznesenie so znením konkrétnych úloh.

- **Spracovať a na rokovanie vlády predložiť Konceptiu ochrany utajovaných skutočností**

Pôvodne úloha vyplývajúca z priorít roku 2006. Po vyhodnotení pripomienok z medzirezortného pripomienkového konania k návrhu Konceptie ochrany utajovaných skutočností v septembri 2006 bolo rozhodnuté o spracovaní nového návrhu Konceptie. Z dôvodu širšej zainteresovanosti útvarov a rezortov do tvorby návrhu Konceptie bolo plnenie úlohy posunuté na máj 2007. V tomto termíne bol návrh spracovaný, predložený na medzirezortné pripomienkové konanie a bez rozporov predložený na rokovanie vlády SR. Vláda SR 30. mája 2007 Konceptiu ochrany utajovaných skutočností SR schválila a uložila ministrom a vedúcim ústredných orgánov štátnej správy spracovať rezortné konceptie ochrany utajovaných skutočností. Úlohy z realizácie Konceptie sa na úrade začali plánovať a plniť hneď po schválení vládou.

1.1.2. Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov

Vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2007 bol prerokovaný v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky a schválený dňa 12. decembra 2006.

Nadväzne na bod C.2. uznesenia vlády SR č. 856 zo dňa 11. októbra 2006 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2007 až 2009 Ministerstvo financií Slovenskej republiky oznámilo listom č. MF/0298717/2006-441 zo dňa 29.12.2006 Národnému bezpečnostnému úradu záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2007:

	Rozpis rozpočtu (v Sk)	Upravený rozpočet (v Sk)	Čerpanie (v Sk)	% plnenia	
				ku schvál. rozpočtu	k uprav. rozpočtu
I. PRÍJMY KAPITOLY	1 180 000	1 180 000,00	1 410 214,18	119,5	119,5
A. Záväzný ukazovateľ	1 180 000	1 180 000,00	1 410 214,18	119,5	119,5
B. Prostriedky z rozpočtu EÚ	0	0	0	0	0
II. VÝDAVKY					
KAPITOLY CELKOM (A+B)	246 810 000	250 384 791,20	248 813 020,61	100,8	99,4
Kód zdroja 1315		772 757,00	772 757,00	100,0	100,0
Kód zdroja 1316		6 876 273,00	6 876 272,60	100,0	100,0
A.Výdavky spolu bez prostriedkov z rozpočtu EÚ	246 810 000	230 840 649,60	229 333 111,66	92,9	99,3
Kód zdroja 1315		772 757,00	772 757,00	-	100,0
Kód zdroja 1316		6 876 273,00	6 876 272,60	-	100,0

Z toho:					
A.1.prostriedky na spolufinancovanie (kód zdroja 1162)	0	695 537,60	695 537,60	-	100,0
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy ostatné osobné vyrovnania 610), (kód zdroja 111)	119 998 000	122 839 800,00	122 008 455,78	101,7	99,3
Z toho:					
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	119 998 000	122 839 800,00	122 008 455,78	101,7	99,3
Počet zamestnancov rozpočtových organizácií podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 856/2006	286 osôb	287 osôb	225 osôb	78,7	78,4
Z toho:					
Aparát ústredného orgánu	286 osôb	287 osôb	225 osôb	78,7	78,4
A.3. Kapitálové výdavky (700) (bez prostriedkov na spolufinancovanie)	10 000 000	18 848 604,00	18 784 371,35		
- kód zdroja 1315		772 757,00	772 757,00	-	100,0
- kód zdroja 1316		6 876 273,00	6 876 272,60	-	100,0
B. Prostriedky z rozpočtu EÚ (kód zdroja 1161)	0	695 537,60	695 537,60	-	100,0
C. Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zo štátneho rozpočtu, zo spolufinancovania ŠR a z rozpočtu EÚ	119 998 000	122 839 800,00	122 008 455,78	101,7	99,3
Z toho:					
- spolufinancovanie ŠR	0	0	0	-	-
- prostriedky EÚ	0	0	0	-	-
D. Účelové prostriedky	0	0	0	-	-

Záväzné ukazovatele rozpočtu boli dodržané.

1.2. Príjmy

Rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2007 bol pre kapitolu 41 – Národný bezpečnostný úrad stanovený limit pre plnenie príjmovej časti rozpočtu vo výške 1 180 tis. Sk.

K 31.12.2007 príjmy za kapitolu Národný bezpečnostný úrad predstavujú čiastku 1 401,2 tis. Sk.

1.2.2. Prostriedky prijaté z rozpočtu EÚ

Dňa 15.9.2006 bola medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Národným bezpečnostným úradom uzatvorená Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku vo výške 3 477 688,- Sk za účelom spolufinancovania projektu „Školenie zamerané na vzdelávanie v oblasti IT zručností a zvyšovanie efektivity práce prostredníctvom analytického softvéru a jeho doplnkov“. Uvedený finančný príspevok je tvorený 50% podielom z finančných prostriedkov EÚ – príspevok ESF vo výške 1 738 844,- Sk a 50 % podielom z finančných prostriedkov štátneho rozpočtu – príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 1 738 844,- Sk.

V súlade s článkom VII ods. 1 zmluvy predložil Národný bezpečnostný úrad Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR žiadosť o zálohovú platbu v čiastke 1 391 075,20 Sk. Uvedenej žiadosti bolo vyhovené vo februári 2007 rozpočtovým opatrením Ministerstva financií SR č. 3, ktorým došlo k zvýšeniu limitu výdavkov kapitoly NBU v čiastke 1 391 075,20, z toho prostriedky EÚ predstavovali čiastku 695 537,60 Sk a prostriedky zo štátneho rozpočtu čiastku 695 537,60 Sk.

Všetky aktivity zo strany Národného bezpečnostného úradu boli zrealizované v rámci schváleného časového harmonogramu projektu k 30.9.2007 s počtom 61 vyškolených pracovníkov. Finančné prostriedky poskytnuté na základe schválenej zálohovej platby boli v roku 2007 vyčerpané v plnej výške, t. z. 1 391 075,20 Sk. Dofinancovanie aktivít a poskytnutie zvyšnej časti finančných prostriedkov na dofinancovanie projektu vo výške 2 086 512,80 Sk sa predpokladá v priebehu roka 2008.

1.3. Výdavky

Výdavky Národného bezpečnostného úradu za rok 2007 predstavovali čiastku 248 813,0 tis. Sk, t. z. 99,4 % k upravenému rozpočtu 250 384,8 tis. Sk. V priebehu roka 2007 v nadväznosti na nedostatok finančných prostriedkov bola čiastka 10 408 tis. Sk presunutá z bežných výdavkov do kapitálových výdavkov. Presunuté finančné prostriedky (RO MF SR č. 7, 9 a 10) boli určené na obstaranie trezorov, skartovacieho stroja, klimatizačných zariadení pre technologické miestnosti, na zabezpečenie bezodrazovej meracej komory, multifunkčného zariadenia, softvérového vybavenia „Mzdy a personalistika“, UPS.

Okrem týchto presunutých finančných prostriedkov bol v roku 2007 navrhovaný rozpočet kapitálových finančných prostriedkov o čiastku 5 000 tis. Sk na základe Vykonávacieho protokolu s MO SR na zabezpečenie zakúpenia bezodrazovej meracej komory.

600 – Bežné výdavky

Upravený rozpočet: 231 536 tis. Sk

čerpanie: 230 029 tis. Sk

Čerpanie v hlavnej kategórii 600 – Bežné výdavky predstavuje k 31.12.2007 čiastku 230 029 tis. Sk z upraveného rozpočtu 231 536 tis. Sk (99,3 %). Zostatok nevyčerpaných finančných prostriedkov vo výške 1 507 tis. Sk (610 – Mzdy, platy služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania 831 tis. Sk, 620 – Poistné a príspevok do poisťovní 147 tis. Sk, 630 – Tovary a služby 459 tis. Sk a 640 – Bežné transfery 70 tis. Sk) bol odvedený do štátneho rozpočtu.

700 – Kapitálové výdavky

upravený rozpočet: 18 849 tis. Sk

čerpanie: 18 784,4 tis. Sk

Celkový limit kapitálových výdavkov bol po realizácii rozpočtových opatrení stanovený vo výške 18 848,6 tis. Sk. Všetky kapitálové výdavky boli realizované v rámci položky 710 – Obstarávanie kapitálových aktív. Čerpanie k 31.12.2007 bolo 18 784,4 tis. Sk, čo je 99,7 % k upravenému rozpočtu. Zostatok nevyčerpaných finančných prostriedkov vo výške 64,2 tis. Sk bol odvedený do štátneho rozpočtu.

1.3.3. Vyhodnotenie plnenia programovej štruktúry

Celkové čerpanie z upraveného rozpočtu v čiastke 250 385 tis. Sk roku 2007 k 31.12.2007 predstavuje čiastku 248 813 tis. Sk (99,4 %), z toho hlavná kategória 600 – Bežné výdavky 230 029 tis. Sk (99,3 % upraveného rozpočtu 231 536 tis. Sk) a hlavná kategória 700 – Kapitálové výdavky 18 784 tis. Sk (99,7% upraveného rozpočtu 18 849 tis. Sk).

V roku 2007 Národný bezpečnostný úrad mal v rámci programového rozpočtovania otvorený program 085 – Bezpečnosť informácií a bol účastníkom medzirezortného programu 06G – Ľudské zdroje, podprogram 06G0T – Aktívna politika trhu práce a zvýšenie zamestnanosti – NBÚ, prvok 06G0T01 Stimulovanie a skvalitňovanie celoživotného vzdelávania pre potreby zamestnávateľov a podnikateľského sektora - NBÚ.

Výdavky kapitoly na programe 085 – Bezpečnosť informácií celkom (v tis. Sk):

Por. č.	Kód programu	Názov programu	Skutočnosť 2006	Schválený 2007	Upravený 2007	Skutočnosť 2007	% čerpania	
							ku schvál. rozpočtu	k uprav. rozpočtu
A	085	Bezpečnosť informácií	252 679	246 810	248 994	247 422	100,3	99,4
a)	08501	Riadenie a podpora programov	93 481	101 334	115 490	114 892	113,4	99,5
b)	08502	Ochrana utajovaných skutočností	63 157	62 924	45 849	46 287	73,6	101,0
1.	0850201	Bezpečnostné previerky	35 401	35 643	31 056	30 882	86,6	99,4
2.	0850202	Ochrana objektov a informácií	27 756	27 281	14 793	15 405	56,5	104,1
c)	08503	Bezp. kom. a informačných systémov	67 543	54 182	54 829	52 670	97,2	96,1
1.	0850301	Šifrová ochrana informácií-	36 989	-	-	-	-	-
2.	0850302	Certifikácia technických prostriedkov	10 197	-	-	-	-	-
3.	0850303	Bezpečné informačné systémy	20 357	-	-	-	-	-
d)	08504	Elektronický podpis	28 499	28 370	32 826	33 573	118,3	102,3

Výdavky kapitoly na programe 06G – Ľudské zdroje, podprogram 06G9T – Aktívna politika trhu práce a zvýšenie zamestnanosti – NBÚ, prvok 06G0T01 – Stimulovanie a skvalitňovanie celoživotného vzdelávania pre potreby zamestnávateľov a podnikateľského sektora (v tis. Sk):

Por. č.	Kód programu	Názov programu	Skutočnosť 2006	Schválený 2007	Upravený 2007	Skutočnosť 2007	% čerpania	
							ku schvál. rozpočtu	k uprav. rozpočtu
A	06G	Ľudské zdroje	0	0	1 391,1	1 391,1	-	100
a)	06G0T	Aktívna politika trhu práce a zvýšenie zamestnanosti - NBÚ	0	0	1 391,1	1 391,1	-	100
b)	96G0T01	Stimulovanie a skvalitňovanie celoživotného vzdelávania pre potreby zamestnávateľov a podnikateľského sektora - NBÚ	0	0	1 391,1	1 391,1	-	100

Zámer a ciele programu 085 – Bezpečnosť informácií

Zámer: „Vytváranie optimálnych podmienok na zabezpečenie ochrany utajovaných skutočností a elektronického prenosu dát“

Cieľ 1:

Urýchliť vybavovanie prijatých žiadostí o vykonanie previerok personálnej bezpečnosti

Názov ukazovateľa		Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Priem. počet dní na vykonanie 1 previerky PT	plán	180	178	177	176	175	174
	skut.	108	136	118	-	-	-
Priem. počet dní na vykonanie 1 previerky T	plán	120	118	117	116	115	114
	skut.	110	110	104	-	-	-
Priem. počet dní na vykonanie 1 previerky D	plán	90	88	87	86	85	84
	skut.	89	87	83	-	-	-
Počet došlých žiadostí/počet vybavených žiadostí	plán	6500/6000	6500/6010	6500/6020	4000/3500	4000/3510	4000/3520
	skut.	4666/5876	6500/6010	4438/4423	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Urýchlenie vybavovania prijatých žiadostí o vykonanie previerok personálnej bezpečnosti je za hodnotené obdobie úspešné. Pri porovnaní plnenia počtu došlých žiadostí k počtu vybavených žiadostí je plán plnenia 92,6 %, skutočnosť 99,6 %.

Dosiahnutie cieľa zabezpečovalo 18 príslušníkov sekcie personálnej bezpečnosti.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Merateľný ukazovateľ bol stanovený ako pomer došlých žiadostí 6500 k počtu vybavených žiadostí 6020, pričom pri stanovení počtov zohľadňoval skutočnosť z predchádzajúcich rokov. Počet došlých žiadostí 4438 gestor nemôže ovplyvniť.

Vzhľadom na uvedené pri spracovaní návrhu programovej štruktúry na roky 2008-2010 gestor požiadal o zapracovanie upresnenia programovej štruktúry v nasledujúcich rokoch.

Gestor: Sekcia personálnej bezpečnosti

Cieľ 2:

Vykonávať certifikáciu prostriedkov a systémov šifrovej ochrany informácií a technických prostriedkov v zmysle stanovených ukazovateľov

Názov ukazovateľa		Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Priemerný počet dní na certifikáciu 1 prostriedku	plán	500	500	500	500	480	480
	skut.	450	420	430	-	-	-
Počet došlých žiadostí/počet vybavených žiadostí	plán	2	2	2	2	2	2
	skut.	1,51	1,49	1,49	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Predmetný cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

V roku 2007 bolo podaných celkovo 109 žiadostí o certifikáciu technických prostriedkov. Z celkového počtu spĺňalo formálne aj obsahové náležitosti (resp. tieto boli postupne doplnené na základe vyžiadania gestora) 73 žiadostí. Z tohto počtu žiadostí bol proces certifikácie ukončený vydaním certifikátu v 60 prípadoch.

Rozsah certifikácie a dodané podklady umožnili vykonanie certifikácie v zmysle stanovených ukazovateľov.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 3:

Vytvoriť podmienky pre bezpečné používanie elektronického podpisu do roku 2010

Názov ukazovateľa		Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
% dokončených prác na zavedení elektronic. podpisu	plán	60	80	80	90	100	100
	skut.	40	91	91	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Obstarávanie softvérového produktu pre poskytovanie služby časovej pečiatky a prostredie (HW a operačný systém) bolo ukončené koncom 4. štvrťroka 2007. Produkt bol nainštalovaný a sprevádzkovaný.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Úlohy vyplývajúce zo zámeru podprogramu 08504 – Elektronický podpis majú oporu v zákone č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a vyplývajú zo záväzkov SR voči zámerom EÚ, ku ktorým sa SR zaviazala uznesením vlády č. 43/2004 k Stratégii informatizácie spoločnosti v SR. Časová pečiatka bola síce dobudovaná v roku 2007, ale plná funkcionálna Certifikačnej Autority závisí od dobudovania záložného pracoviska a preto nie je možné zvýšiť percentá oproti roku 2006 zo zavedenia elektronického podpisu ku konečnému stavu.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

08501 – Riadenie a podpora programov

Cieľ 1:

V roku 2007 vydať 80 % potvrdení o absolvovaní skúšky bezpečnostného zamestnanca z celkového počtu preskúšaných bezpečnostných zamestnancov, na základe požiadaviek vedúcich ústredných orgánov štátnej správy, štátnych orgánov, právnických osôb a obcí

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
% vydaných potvrdení o absolvovaní skúšky	plán	80	80	80	80	80	80	80
	skut.	94,6	99,49	98,22	99,22	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený na 99,22 %.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Od 1.1.2007 do 31.12.2007 bolo prijatých 134 požiadaviek vedúcich ústredných orgánov štátnej správy, štátnych orgánov, právnických osôb a obcí o vykonanie skúšky bezpečnostných zamestnancov. Celkovo bolo od 1.1.2007 do 31.12.2007 preskúšaných 129 bezpečnostných zamestnancov. Do 31.12.2007 bolo vydaných 128 potvrdení o absolvovaní skúšky bezpečnostného zamestnanca.

Na dosiahnutie cieľa bolo tromi príslušníkmi sekcie personálnej bezpečnosti vykonaných 69 skúšok bezpečnostných zamestnancov vo výmere 69 hodín.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Stanovený cieľ sa zhoduje so zámerom programu. Merateľný ukazovateľ odzrkadľuje plnenie cieľa. Formulácia cieľa je v súlade s platnou právnou legislatívou.

Gestor: Sekcia personálnej bezpečnosti

08502 – Ochrana utajovaných skutočností

0850201 – Bezpečnostné previerky

Cieľ 1:

V roku 2007 začať realizáciu 95 % bezpečnostných previerok z počtu žiadostí prijatých v danom roku

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
% začatých bezpečnostných previerok z počtu žiadostí prijatých v danom roku	plán	95	95	95	95	95	95	95
	skut.	98,64	100	100	100	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Stanovený cieľ bol splnený na 100 %.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Sekcia personálnej bezpečnosti z prijatých 4438 žiadostí o vykonanie bezpečnostnej previerky navrhovanej osoby začala realizovať 4438 bezpečnostných previerok.

Sekcia priemyselnej bezpečnosti z prijatých 81 žiadostí o vydanie potvrdenia priemyselnej bezpečnosti podnikateľa začala realizovať 81 bezpečnostných previerok.

Dosiahnutie cieľa zabezpečovalo 18 príslušníkov sekcie personálnej bezpečnosti a 5 príslušníkov sekcie priemyselnej bezpečnosti.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Cieľ sa zhoduje so zámerom programu. Merateľný ukazovateľ odzrkadľuje plnenie cieľa. Formulácia cieľa je v súlade s platnou právnou úpravou.

Gestor: Sekcia personálnej bezpečnosti

Cieľ 2:

V roku 2007 ukončiť 6 000 bezpečnostných previerok

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet ukončených bezpečnostných previerok	plán	6000	6000	6000	6000	6000	6000	-
	skut.	12 468	5 876	4204	4498	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ nebol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Sekcia personálnej bezpečnosti s účinnosťou zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ukončuje aj bezpečnostné previerky, ktoré vykonáva vojenské spravodajstvo. V roku 2007 ukončila 4423 bezpečnostných previerok osôb, z toho 1882 bezpečnostných previerok osôb vykonávalo vojenské spravodajstvo.

Sekcia priemyselnej bezpečnosti ukončila 75 bezpečnostných previerok podnikateľov. Od 1.1.2007 do 31.12.2007 bolo spolu ukončených 4498 bezpečnostných previerok.

Dosiahnutie cieľa zabezpečovalo 18 príslušníkov sekcie personálnej bezpečnosti a 5 príslušníkov sekcie priemyselnej bezpečnosti.

Neplnenie cieľa je spôsobené nižším počtom požadovaných žiadostí o vykonanie bezpečnostnej previerky.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Odchýlka od plánovaného počtu je priamo úmerná nižšiemu požadovanému počtu žiadostí o vykonanie bezpečnostnej previerky. Na základe tejto skutočnosti bol v programovej štruktúre na roky 2008 – 2010 predmetný cieľ vypustený a následne upravený vrátane merateľného ukazovateľa tak, aby plnenie cieľa nebolo závislé od faktorov, ktoré gestor nemôže ovplyvniť (počet podaných žiadostí na vykonanie bezpečnostnej previerky).

Gestor: Sekcia personálnej bezpečnosti

Cieľ 3:

V roku 2007 začať a ukončiť 20 plánovaných kontrol podnikateľských subjektov za oblasť priemyselnej bezpečnosti

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet vykonaných kontrol	plán	-	-	-	20	20	20	20
	skut.	-	-	-	21	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený

Zdôvodnenie hodnotenia:

Za sledované obdobie gestor cieľa vykonal 21 overaní podmienok priemyselnej bezpečnosti.

Gestor: Sekcia priemyselnej bezpečnosti

0850202 – Ochrana objektov a informácií

Cieľ 1:

V roku 2007 vybaviť 95 % žiadostí z celkového počtu žiadostí na vydanie certifikátu mechanických zábranných prostriedkov alebo technických zabezpečovacích prostriedkov prijatých v danom roku

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
% vybavených žiadostí z celkového počtu žiadostí prijatých v danom roku	plán	70	70	90	95	95	96	96
	skut.	99	97	91	98	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Stanovený cieľ programového rozpočtovania bol splnený na 98 %.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Stanovený cieľ, ktorý je indikovaný nosným merateľným ukazovateľom výstupu, čo v rámci programového rozpočtovania predstavuje percento vybavených žiadostí (množstvo výstupu), t. z. 95 % žiadostí z celkového počtu žiadostí na vydanie certifikátu MZP alebo TZP prijatých v danom roku signalizuje, do akej miery sa cieľ plní. Za obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2007 bolo prijatých spolu 47 žiadostí o vydanie certifikátu typu a certifikátu jednotlivého prostriedku. Dosiadnutá cieľová hodnota predstavuje 46 vybavených žiadostí o certifikáciu v členení 24 vydaných certifikátov typu a 22 vydaných certifikátov jednotlivého prostriedku. Prijatá žiadosť o certifikáciu typu v decembri 2007 bude vybavená v januári 2008.

Z analýzy výskytu možných nedostatkov, hlavne pri hodnotení vhodne či nevhodne stanoveného výstupového cieľa vyplýva, že stanovený cieľ je stručný, konkrétny a zrozumiteľný. Je ľahko merateľný a kvantifikovaný merateľným ukazovateľom výstupu a obsahuje konkrétnu očakávanú cieľovú hodnotu, ktorou je v danom prípade 98 % vybavených žiadostí z celkového počtu žiadostí prijatých v roku 2007.

Na základe dosiahnutého ukazovateľa môžeme konštatovať, že percento merateľného ukazovateľa bolo prekročené o 3 %.

S vybavovaním žiadostí o certifikáciu mechanických zábranných prostriedkov a technických zábranných prostriedkov úzko súvisí vydávanie alebo odoberanie súhlasov s autorizáciou podnikateľov, evidencie žiadostí o vydanie certifikátov a evidencia záverečných protokolov, spracovanie odborných stanovísk, schvaľovanie skúšobných postupov mechanických zábranných prostriedkov a technických zábranných prostriedkov, zverejňovanie zoznamu vydaných certifikátov typu na internetovej stránke úradu, činnosti v oblasti normotvorby, konzultácie s výrobcami.

Gestor: Sekcia objektovej a fyzickej bezpečnosti

Cieľ 2:

V roku 2007 zaevidovať v elektronickej evidencii 85 % utajovaných skutočností

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
% spracovaných došlých utajovaných skutočností zaevidovaných v elektronickej evidencii	plán	80	80	80	85	85	85	85
	skut.	92	80	84	92	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

V sledovanom období bol cieľ splnený na 92 %.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Plnenie cieľa bolo vyhodnotené z reálneho počtu utajovaných písomností zaslaných v rámci medzinárodnej spolupráce, ktoré je možné previesť do elektronickej podoby. V hodnotenom období boli zaevidované na centrálnom registri v elektronickej evidencii utajované skutočnosti NATO a EÚ došlé v rámci medzinárodnej spolupráce, čo predstavuje 92%-nú evidenciu.

Gestor: Sekcia administratívnej bezpečnosti a centrálného registra

08503 – Bezpečnosť komunikačných a informačných systémov

Cieľ 1:

Zvýšenie spoľahlivosti a funkčnosti integrovaného komunikačného systému pre ústavných a vládných činiteľov; v roku 2007 znížiť celkový počet porúch a výpadkov na maximálny počet 250

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Celkový počet porúch a výpadkov	plán	-	-	-	250	230	210	220
	skut.	-	-	-	142	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Za rok 2007 sa celkový počet porúch a výpadkov znížil na 142.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 2:

Výskum a vývoj nových prostriedkov šifrovej ochrany informácií; v roku 2007 vyvinúť 1 prostriedok šifrovej ochrany informácií

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet vyvinutých prostriedkov ŠOI	plán	2	-	2	1	1	1	1
	skut.	2	-	2	1			

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Vývoj kryptografického modulu CHABANEC M7 pre stupeň utajenia Dôverné bol ukončený (úloha v zmysle bodu 2.1.1. zo zmluvy o dielo č. 022/2007).

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 3:

Certifikácia prostriedkov šifrovej ochrany informácií; v roku 2007 certifikovať 5 prostriedkov ŠOI

<i>Certifikácia prostriedkov šifrovej ochrany informácií; v roku 2007 certifikovať 5 prostriedkov ŠOI</i> Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet certifikovaných prostriedkov ŠOI	plán	4	5	6	5	5	5	5
	skut.	4	5	6	5	-	-	

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Do konca roku 2007 bolo vydaných 5 certifikátov pre prostriedky šifrovej ochrany informácií:

1. C026-V/ŠOI – Vyhradené
2. C027-D/ŠOI – Dôverné
3. C028-T/ŠOI – Tajné
4. C029_V/ŠOI – Vyhradené
5. C030-NS/ŠOI – NATO SECRET

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 4:

Certifikácia technických prostriedkov potrebných na ochranu utajovaných skutočností; v roku 2007 vydať 78% certifikátov z celkového počtu podaných žiadostí v priebehu roka spĺňajúcich požiadavky zákona a vyhlášky

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
% podiel udelených certifikátov z celkového počtu podaných žiadostí v priebehu roka, spĺňajúcich požiadavky zákona a vyhlášky	plán	70	75	78	78	70	70	70
	skut.	83,8	81	77	82	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený na 105,1 %.

Zdôvodnenie hodnotenia:

V roku 2007 bolo podaných celkovo 104 žiadostí o certifikáciu technických prostriedkov. Z celkového počtu spĺňalo formálne aj obsahové náležitosti (resp. tieto boli postupne doplnené na základe vyžiadania gestora) 68 žiadostí. Z tohto počtu žiadostí bol proces certifikácie ukončený vydaním certifikátu v 56 prípadoch.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 5:

Kategorizácia technických prostriedkov (TP), prostriedkov ŠOI a priestorov, v ktorých budú tieto prostriedky umiestnené, z hľadiska ochrany pred nežiadúcim elektromagnetickým vyžarovaním; v roku 2007 kategorizovať z hľadiska ochrany pred nežiadúcim elektromagnetickým vyžarovaním 100 TP

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet kategorizovaných TP, prostriedkov ŠOI a priestorov	plán	-	-	-	100	150	200	200
	skut.	-	-	-	210	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

V roku 2007 boli vykonané merania *NEV v prípade 30 zariadení a bolo vyhodnotených 180 priestorov.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 6:

Vybaviť všetkých odborných pracovníkov výpočtovou technikou; v roku 2007 vybaviť 99% všetkých odborných pracovníkov výpočtovou technikou

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
% podiel pracovníkov vybavených výpočtovou technikou	plán	95	98	99	99	99	97	98
	skut.	100	99	99	100	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený na 100 %.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Počas roku 2007 bol stanovený percentuálny podiel pracovníkov vybavených výpočtovou technikou splnený na 100 %.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Je potrebné začať realizáciu obnovy výpočtovej techniky z dôvodu už v súčasnosti dostupných SW produktov, ktoré podporujú len nové operačné systémy, ktoré vyžadujú značnú HW náročnosť.

Niektoré staršie operačné systémy už Microsoft nepodporuje, alebo ich prestane podporovať.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 7:

Dobudovanie informačného systému previerkového procesu v prepojení na požadované orgány štátnej správy; v roku 2007 zapojiť 1 orgán štátnej správy

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet zapojených orgánov štátnej správy	plán	6	0	9	1	1	1	6
	skut.	-	7	6	0	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ nebol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

V roku 2007 nebol pripojený žiadny ďalší orgán štátnej správy, pretože neprišlo súhlasné stanovisko so zapojením od žiadnej organizácie.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Vzhľadom k tomu, že plnenie predmetného cieľa je závislé od faktorov, ktoré gestor cieľa nemôže ovplyvniť, pri spracovávaní návrhu programovej štruktúry na roky 2009-2010 bude tento cieľ prehodnotený a následne vypustený resp. upravený.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Cieľ 8:

Zvýšenie spoľahlivosti a funkčnosti informačného systému NBÚ; v roku 2007 znížiť celkový počet porúch a výpadkov na maximálny počet 15

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Celkový počet porúch, výpadkov a incidentov	plán	27	20	16	15	13	13	13
	skut.	18	6	29 a viac	10	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Počet výpadkov počas roku 2007 bol v počte 10, a to z dôvodu porúch napájacieho záložného systému, realizácie servisu a jeho opráv. Ďalej boli výpadky v dôsledku výpadku silových rozvodov úradu 220 V.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

V 4. štvrtroku bola realizovaná komplexná údržba napájacieho záložného systému.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

08504 – Elektronický podpis

Zámer:

Vytvorenie podmienok pre bezpečné používanie elektronického podpisu v súlade so zákonom o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Cieľ 1:

V roku 2007 vykonať sedem kontrol certifikačných autorít zameraných na dodržiavanie ustanovení zákona o elektronickom podpise

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet vykonaných kontrol	plán	3	4	5	7	7	7	7
	skut.	5	4	6	8	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

K 31.12.2007 bolo z plánovaných 7 kontrol Certifikačných autorít a akreditovaných certifikačných autorít vykonaných všetkých 7 kontrol Certifikačných autorít zameraných na dodržiavanie ustanovení zákona o elektronickom podpise a 1 kontrola plnenia opatrení mimo plánu kontrol.

Dosiahnuté ukazovatele priamo nadväzujú na plnenie úloh, ktoré úrad vykonáva v súlade so zákonom č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise. Kontroly certifikačných autorít na dodržiavanie tohto zákona sa vykonávajú pre bezpečné používanie elektronického podpisu, a teda v súlade so stanoveným zámerom programu 08504 – Elektronický podpis.

Keďže podprogram elektronický podpis je špecifický svojím obsahom, neprekrýva sa so žiadnym iným podprogramom.

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

MEDZIREZORTNÝ PROGRAM 06G – ĽUDSKÉ ZDROJE

Podprogram 06G0T: Aktívna politika trhu práce a zvýšenie zamestnanosti – NBÚ

Prvok: Stimulovanie a skvalitňovanie celoživotného vzdelávania pre potreby zamestnávateľov a podnikateľského sektora – NBÚ

Cieľ: Zabezpečiť vzdelávanie zamestnancov NBÚ prostredníctvom školenia analytického softvéru a jeho doplnkov

Názov ukazovateľa		Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet vyškolených zamestnancov	plán	-	-	-	60	-	-	-
	skut.	-	-	-	61	-	-	-

Stručné hodnotenie cieľa:

Cieľ bol splnený.

Zdôvodnenie hodnotenia:

Školenia boli realizované k 30.9.2007. Počet vyškolených pracovníkov bol 61.

Komentár k hodnoteniu cieľa:

Gestor: Sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

Záver hodnotenia programovej štruktúry:

Postavené ciele sú reálne, kontrolovateľné a merateľné. Merateľné ukazovatele sú formulované v priamej nadväznosti na stanovený cieľ, pričom ciele odrážajú zámer programu.

Pokiaľ ide o posúdenie, či za rovnaké vstupy je možné získať vyššie výstupy, alebo či je možné za nižšie vstupy dosiahnuť rovnaké výstupy, vo väčšine prípadov je pomer medzi vstupmi a výstupmi adekvátny. Ciele stanovené v rámci jednotlivých podprogramov a prvkov programu 085 – Bezpečnosť informácií sú konzistentné s rozpočtovými zdrojmi.

A 1.3 Hodnotenie vývoja úradu ako celku z hľadiska jeho organizačnej štruktúry a personálneho vybavenia

Plnenie úloh Národného bezpečnostného úradu zabezpečujú predovšetkým príslušníci NBÚ, ktorí sú v služobnom pomere podľa zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších predpisov. Na činnosti NBÚ sa podieľajú aj zamestnanci, ktorí sú v pracovnom pomere podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

Počet systemizovaných miest príslušníkov úradu v služobnom pomere a zamestnancov v pracovnom pomere je schválený uznesením vlády Slovenskej republiky.

Z celkového počtu miest príslušníkov a zamestnancov je

- 71,5 % miest so stanoveným kvalifikačným predpokladom vysokoškolského vzdelania II. stupňa,
- 1,4 % miest so stanoveným kvalifikačným predpokladom vysokoškolského vzdelania I. stupňa,
- 22,7 % miest so stanoveným kvalifikačným predpokladom úplného stredného vzdelania,
- 1,6 % miest so stanoveným kvalifikačným predpokladom stredného vzdelania,
- 2,8 % miest nemá stanovený kvalifikačný predpoklad vzdelania.

Z celkového počtu pracovných činností je s prevahou fyzickej práce 3,8 % pracovných činností.

Národný bezpečnostný úrad vznikol 1.7.2001 a ku dňu 31.12.2006 dosiahol 83% obsadenosť. Počas tohto obdobia vznikol služobný, resp. pracovný pomer 364 osobám a služobný, resp. pracovný pomer ukončilo 115 osôb.

So skvalitňovaním výkonu činností NBÚ úzko súvisí otázka získavania kvalitných odborníkov, keďže mnohé činnosti predpokladajú vysoko odbornú pripravenosť a zručnosť. Zvlášť sa to týka oblasti informačných technológií. Neustály vývoj nových technických prostriedkov, nových noriem v oblasti činnosti NBÚ si vyžaduje neustále odborné vzdelávanie príslušníkov a zamestnancov NBÚ.

Národný bezpečnostný úrad, v súlade so zákonom č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších vykonáva odborné vzdelávanie príslušníkov NBÚ, ktoré je podmienkou pre zaradenie do stálej štátnej služby. Zamestnávateľ umožňuje príslušníkom a zamestnancom úradu prehľbovanie kvalifikácie formou odborných kurzov doma i v zahraničí a zvyšovanie kvalifikácie na vysokých školách formou externého štúdia.

A 1.4 Prehľad najčastejšie žiadaných informácií podľa zákona NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobode informácií

Otázka:

Prečo sa certifikát KCA distribuuje (aj) nezabezpečenou cestou prostredníctvom vašej webstránky bez použitia https? Samozrejme že na https je treba ďalší certifikát, ktorý už používateľ ma nainštalovaný. Toto sa ale dá predsa vyriešiť akýmkoľvek certifikátom ktorý vydala CA ktorá už ma certifikát importovaný v prehliadači od dodávateľa softvéru (thawte, verizon). Ved' priemerný administrátor dôkaze danú komunikáciu odchytiť, modifikovať a podvrhnúť falošný certifikát KCA. Ide mi tu aj o osvetu obyčajným používateľom, ktorý takto nadobúdajú dojem, že je všetko OK.

Odpoveď:

Národný bezpečnostný úrad zverejňuje verejný kľúč koreňovej certifikačnej autority podľa postupov definovaných v zákone č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a súvisiacich vyhláškach nasledovne.

- § 4 ods. 5 zákona: Verejný kľúč patriaci k súkromnému kľúču určenému na vyhotovovanie zaručeného elektronického podpisu úradu je zverejnený spôsobom, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad.
- § 7 ods. 5 zákona: Kvalifikovaný certifikát úradu je certifikát, ktorý spĺňa požiadavky podľa odseku 3 písm. b) až d) a vydal ho úrad na vlastný verejný kľúč úradu.
- § 12 ods. 2 vyhlášky 537/2002 Z. z.: Úrad zverejňuje svoj verejný kľúč uverejnením kvalifikovaného certifikátu verejného kľúča úradu v tlači a na internetovej stránke úradu. Úrad môže zverejniť svoj verejný kľúč aj iným spôsobom.

Certifikát ako taký obsahuje verejné informácie. Jeho hlavnou úlohou je priradenie verejnej informácie (verejného kľúča) ku konkrétnemu vlastníkovi. Samotný užívateľ ma niekoľko možností aplikačného overenia pravosti ľubovoľného certifikátu, teda aj certifikátu KCA, v zmysle základných mechanizmov platných pre PKI. Úrad nerieši kvalitu nastavenia a inštalácie WWW klienta u používateľa. Pre podrobnejšie informácie odporúčame oboznámiť sa s teoretickým základom elektronického podpisu, napr. na internetovej adrese <http://www.nbusr.sk/sk/elektronicky-podpis/elektronicky-podpis/teoreticky-zaklad-elektronickeho-podpisu/index.html>.

Otázka:

Rád by som získal obecné informácie o certifikácii SSCD produktov. Sme v kontakte s jednou menšou zahraničnou firmou, ktorá by možno mala záujem získať certifikát NBÚ na svoje zariadenie. Pozeral som váš web, ale ak som dobre pochopil, tak tam zverejnene postupy sa vzťahujú na SW aplikácie. Existuje niečo iné pre HW?

Odpoveď:

SSCD ako produkt pre zaručený elektronický podpis (ZEP) podľa zákona NR SR č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov musí spĺňať okrem požiadaviek zákona aj medzinárodne platné požiadavky pre SSCD, ktoré sú definované v štandardizačných dokumentoch najmä:

- CWA 14169 Secure Signature-Creation Devices „EAL 4+“,
- CWA 14172-5 EESSI Conformity Assessment Guidance – Part 5: Secure signature-creation devices.

Vnútna štruktúra musí obsahovať aplikáciu pre ZEP, ktorá je pod výhradnou kontrolou vlastníka súkromného kľúča pre vytváranie ZEP. To znamená, údaje na povolenie operácie podpísania ZEP (heslo/PIN) je možné zadať len pre súkromný kľúč na vytvorenie ZEP a nie je možné tento kľúč použiť, ak je na karte sprístupnený iný kľúč na iné účely. Rovnaké (heslo/PIN) sa nesmie zdieľať na prístup ku iným kľúčom, než sú kľúče pre ZEP.

Aplikáciu pre ZEP (v anglickom jazyku QES) definuje štandard:

- CWA 14890-1 Application Interface for smart cards used as Secure Signature Creation Devices. Part 1: Basic requirements,
- CWA 14890-2 Application Interface for smart cards used as Secure Signature-Creation Devices. Part 2: Additional Services.

V súčasnosti sa pripravuje na schválenie Európska norma pr EN 14890 p1/p2, ktorá preberá a rozširuje obsah CWA 14890-1 a CWA 14890-2. Nakoľko certifikačný úrad nemá akreditované skúšobné laboratórium pre potreby certifikácie, je potrebné pri žiadosti o certifikáciu predložiť bezpečnostné certifikáty produktu od laboratórií alebo atestačných stredísk akreditovaných úradom uznanými akreditačnými inštitúciami alebo záverečnú správu bezpečnostného auditu, vyhotovenú nezávislým audítorom. Žiadateľ o certifikáciu SSCD musí doložiť uvedené hodnotenie, ktoré potvrdí, že SSCD spĺňa stanovené požiadavky. NBÚ v zmysle §10, ods.2, písm. j) pripravuje vydanie metodiky pre posudzovanie SSCD pre ZEP. Platná legislatíva pre elektronický podpis, vrátane medzinárodných štandardov, však pokrýva požiadavky, ktoré musí žiadateľ o certifikáciu SSCD splniť.

Otázka:

Chcela by som sa informovať či je možné zriadiť elektronický podpis len na firmu alebo aj na fyzickú osobu, ktorá by mohla podpisovať v mene každej firmy kde je konateľom, poprípade čo by som k tomu potrebovala a aký by bol správny poplatok.

Odpoveď:

Podľa § 2 písm. v) zákona NR SR č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je držiteľom certifikátu fyzická osoba, ktorej bol certifikačnou autoritou na základe tohto zákona vydaný certifikát. Fyzická osoba používa certifikát vo svojom mene, ak v certifikáte nie sú iné obmedzenia. Podpisovanie v mene organizácie musí byť uvedené v rozšírení certifikátu, v prvom rade však musí byť upravené v rámci organizácie. Spôsob kontroly oprávnenia pri vydávaní certifikátu je viazaný k príslušným dokumentom certifikačnej autority upravujúcim kontrolu totožnosti osoby. Poskytovatelia certifikačných služieb, ktorými sú certifikačné autority a akreditované certifikačné autority majú vlastné cenníky na poskytovanie certifikačných služieb.

Otázka:

Prevádzkujeme službu ktorá dodáva produkt koncovému zákazníkovi v elektronickej podobe. Týmto spôsobom chceme zákazníkovi zasielať aj faktúru slúžiacu ako daňový (účtovný) doklad. Túto faktúru by sme chceli potvrdzovať elektronickým podpisom vzhľadom k ušetreniu finančných prostriedkov keďže denne vytavíme niekoľko desiatok faktúr. Informácie sme sa snažili získať rôznymi spôsobmi, žiaľ doteraz sa nám nepodarilo získať dôveryhodné informácie o tomto produkte (digitálny resp. elektronický podpis) .Týmto Vás chceme požiadať o sprostredkovanie informácii k získaniu tohto spôsobu potvrdzovania úradných dokladov (faktúr) . Nemáme doteraz žiadny informácie o službe, jej vybaveniu, certifikácie, overeníu a spôsobe použitia preto Vás prosím o poskytnutie informácii potrebných k získaniu tejto služby ako napr. formuláre k založeniu, názvy autentifikačných úradov alebo spoločnosti , ktoré nám pri jeho získaní pomôžu.

Odpoveď:

Oblasť elektronickej fakturácie nie je riešená v zákone č. 215/2002 Z. z. o elektronickej podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Požiadavky a podmienky používania elektronickej fakturácie sú stanovené v zákone č. 222/2004 Z. z. o DPH v § 75. Zákon o DPH umožňuje aby faktúra bola vyhotovená elektronicke, za podmienky, že s tým zákazník súhlasí (postačuje neformálny súhlas) a za podmienky, že vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu faktúry je zabezpečená elektronickej podpísou, s odkazom na zákon o elektronickej podpise (EP).

Samotná služba, respektíve aplikácia na vyhotovovanie elektronickej faktúry nepodlieha procesu certifikácie na NBÚ. Ak ale táto aplikácia využíva EP, musí spĺňať podmienky zákona. Z hľadiska zákona o EP obecné platí, že pre elektronickej podpisovanie možno využívať elektronickej podpis (EP) alebo zaručený elektronickej podpis (ZEP). V oboch prípadoch sú potrebné prostriedky pre jeho vytvorenie, t. z. certifikát vydaný certifikačnou autoritou a aplikácia, ktorá vie vytvoriť a overiť podpis. Pre použitie EP nie sú stanovené žiadne ďalšie podmienky. Použitie ZEP je v legislatíve ošetrené ďalšími podmienkami. Pre používanie ZEP je potrebné mať vydaný kvalifikovaný certifikát od akreditovanej certifikačnej autority, ktorý musí spĺňať všetky požiadavky zákona. ZEP musí byť vyhotovený s použitím bezpečného zariadenia na vyhotovovanie zaručeného elektronickej podpisu, certifikovaného Národným bezpečnostným úradom. Na stránke NBÚ sa nachádzajú zoznamy certifikačných autorít a akreditovaných certifikačných autorít pôsobiacich v SR aj s kontaktnými adresami, ako aj zoznamy certifikovaných produktov pre ZEP. Kontaktovaním týchto subjektov získate všetky potrebné informácie o možnostiach a podmienkach zabezpečenia si prostriedkov pre používanie EP alebo ZEP.

Otázka:

Pracujem pre obchodnú spoločnosť, ktorá sa zaoberá predajom bezpečnostných oceľových dverí. Moja otázka je, ktoré komponenty musia dvere obsahovať, aby spĺňali bezpečnostnú triedu 3 (vysoká ochrana). Prípadne popis ostatných bezpečnostných tried.

Odpoveď:

V zmysle § 54 ods.1 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov mechanické zábranné prostriedky a technické zabezpečovacie prostriedky na ochranu utajovaných skutočností označených stupňom utajenia Dôverné a vyšším certifikuje úrad.

Postup pri certifikácii upravuje vyhláška NBÚ č. 337/2004 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o certifikácii mechanických zábranných prostriedkov a technických zabezpečovacích prostriedkov a ich používaní v znení vyhlášky NBÚ č. 314/2006 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 337/2004 Z. z.. Zoznam autorizovaných osôb je uverejnený na internetovej stránke NBÚ.

Dvere, ako mechanický zábranný prostriedok, majú spĺňať požiadavky uvedené v bodoch 2.1.1. až 2.1.4. bezpečnostného štandardu, ktorý je prílohou vyhlášky NBÚ č. 336/2004 Z. z. o fyzickej bezpečnosti a objektivej bezpečnosti v znení vyhlášky NBÚ č. 315/2006 Z. z.. Konkrétne technické riešenie je vecou výrobcu.

Otázka:

Potreboval by som vedieť odpoveď na túto otázku ohľadom elektronickej podpisu : Ak chcem dať návrh na zápis do Obchodného Registra SR elektronickej formou, to znamená, že návrh musí byť podpísaný zaručeným elektronickej podpisom, no ale ja konám na základe plnomocenstva od zahraničnej spoločnosti a tu sa práve vynára moja otázka ako doložím k tomu elektronickej návrhu to, že konám na základe plnomocenstva?

Odpoveď:

Pre používanie zaručeného elektronického podpisu musíte mať vydaný kvalifikovaný certifikát od akreditovanej certifikačnej autority zaregistrovanej v Slovenskej republike a použiť certifikovanú aplikáciu pre zaručený elektronický podpis.

Podľa § 7 zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov kvalifikovaný certifikát je certifikát fyzickej osoby, ktorý spĺňa podmienky podľa odsekov 2 až 5 a § 6.

Z uvedeného vyplýva, že kvalifikovaný certifikát použitý na elektronický podpis v súlade s problémom obsiahnutým vo Vašej otázke musí byť vydaný na konkrétnu fyzickú osobu.

Pre zistenie podmienok prijatia podaní návrhov na zápis do Obchodného registra SR v súvislosti s Vašou otázkou plnomocenstva Vám odporúčame obrátiť sa so žiadosťou o informáciu na Ministerstvo spravodlivosti a Obchodný register SR.

Otázka:

Potreboval by som vedieť jednotlivé kroky, ktoré mám urobiť, na to aby som získal elektronický podpis. Som totiž rozhodnutý, že si ho obstarám. Celý ten postup, prípadne koľko čo stojí a keby sa dalo tak aj s odkazmi na vyhlášky alebo zákony.

Odpoveď:

Všetky odpovede na Vaše otázky získate po preštudovaní zverejnených informácií na stránke www.nbusr.sk – elektronický podpis.

Pre vydanie certifikátu verejného kľúča, ktorý je potrebný pre používanie elektronického podpisu, musíte kontaktovať certifikačné autority pôsobiace na území SR. Na stránke NBÚ sa nachádzajú zoznamy certifikačných autorít a akreditovaných certifikačných autorít pôsobiacich v SR aj s kontaktnými adresami. Kontaktovaním týchto subjektov získate všetky potrebné informácie o možnostiach a podmienkach zabezpečenia si prostriedkov pre používanie elektronického podpisu alebo zaručeného elektronického podpisu.

Otázka:

V ZZ bola publikovaná vyhláška NBÚ č. 453/2007 o administratívnej bezpečnosti. Jej účinnosť je od 1. 1. 2008. Ak je to možné prosím zaujať stanovisko k týmto otázkam.

Aký bude postup podnikateľa :

- *je potrebné prepracovať bezp. projekt a subsystém administratívnej bezpečnosti tak, aby bol v súlade s touto vyhláškou a tento potom zaslať NBÚ ?*
- *alebo postačuje vykonať toto prepracovanie a uvedenú skutočnosť iba oznámiť NBÚ ?*
- *alebo stačí iba prepracovať vnútorné smernice, prípadne aj projekt a toto nie je potrebné NBÚ oznámiť ?*

Ak je potrebné vykonanie zmeny oznámiť NBÚ tak do kedy ?

Ako je potrebné spracovať subsystém administratívnej bezpečnosti v projekte, ktorý bude súčasťou žiadosti o vydanie potvrdenia o priemyselnej bezpečnosti do konca roka 2007. Podľa v tom čase platnej a účinnej vyhlášky o administratívnej bezpečnosti alebo už podľa vyhlášky 453/2007.

Odpoveď:

V prípade podnikateľa, ktorý má platné potvrdenie o priemyselnej bezpečnosti podnikateľa, odporúčame po nadobudnutí účinnosti vyhlášky NBÚ č. 453/2007 Z. z. o administratívnej bezpečnosti od 1. 1. 2008 upraviť interné pokyny tak, aby boli v súlade s platnou legislatívou a zaslať upravený bezpečnostný projekt podnikateľa, časť subsystém administratívnej bezpečnosti, na Sekciu priemyselnej bezpečnosti NBÚ.

Pokiaľ ide o podanie žiadosti o vydanie potvrdenia o priemyselnej bezpečnosti podnikateľa v roku 2007, odporúčame spracovať subsystém administratívnej bezpečnosti v bezpečnostnom projekte podnikateľa podľa vyhlášky NBÚ č. 453/2007 Z. z. o administratívnej bezpečnosti.

Otázka:

V našej spoločnosti vznikla opätovne potreba zabezpečiť previerku priemyselnej bezpečnosti. V minulosti (apríl 2004) však ešte podľa starého zákona 241/2001 o ochrane utajovaných skutočností boli ukončené previerky našich konateľov bez vyjadrenia. Konatelia sa neodvolali, keďže ďalší postup bol nejasný a to z dôvodov:

- prijatie nového zákona
- problém s odvolacím orgánom a ústavou.

Chcel by som sa informovať, aký by mal byť ďalší postup ohľadne odvolania sa, resp. začatia nových personálnych previerok konateľov, aby sme mohli začať proces na získanie priemyselnej bezpečnosti.

Odpoveď:

Skutočnosť, že v minulosti bola Vaša firma objektom bezpečnostnej previerky podľa zákona č. 241/2001 Z. z. a previerka bola ukončená „bez vyjadrenia“, nemá vplyv na súčasné konanie Národného bezpečnostného úradu. To znamená, že v súlade so zákonom NR SR č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon) máte ako podnikateľ možnosť požiadať Národný bezpečnostný úrad o vykonanie bezpečnostnej previerky (vydanie potvrdenia o priemyselnej bezpečnosti).

V zmysle § 45 zákona žiadosť o vydanie potvrdenia o priemyselnej bezpečnosti obsahuje:

- písomné odôvodnenie žiadosti,
- stupeň utajenia a obdobie, na ktoré je potvrdenie žiadané,
- bezpečnostný projekt podnikateľa,
- vyplnený bezpečnostný dotazník podnikateľa podľa prílohy č.4 zákona,
- doklady alebo ich osvedčené kópie potvrdzujúce správnosť údajov v bezpečnostnom dotazníku podnikateľa,
- žiadosť o vykonanie bezpečnostnej previerky štatutárneho orgánu na stupeň utajenia Dôverné alebo vyšší stupeň.

Otázka:

Je možné získať informáciu, akým dátumom ste začali bezpečnostnú previerku na moju osobu?

Odpoveď:

Bezpečnostná previerka III. stupňa Vašej osoby sa podľa § 24 ods. 1 zákona NR SR č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov začala dňom doručenia žiadosti NBÚ.

Otázka:

Pri vyplňaní osobného dotazníka som narazil na slovné spojenie "správny delikt". Nakoľko som v dostupných zdrojoch nenašiel jednoznačnú definíciu tohto slovného spojenia chcem sa opýtať. Podľa sankčného zákona Je považovaný za správny delikt nezaplatenie dane z príjmu (pri podnikateľskej činnosti) v stanovenej lehote?

Odpoveď:

V odpovedi na 14. bod osobného dotazníka je potrebné uviesť všetky postihy za priestupok, disciplinárne previnenie a iný správny delikt v posledných piatich rokoch, teda aj sankciu uloženú za nezaplatenie dane z príjmov fyzických osôb.

Otázka:

V dobe svojho pôsobenia v Ozbrojených silách SR som bol držiteľom bezpečnostnej previerky SR pre stupeň PRÍSNE TAJNÉ a bezpečnostnej previerky NATO a EÚ pre stupeň TAJNÉ. Mojim odchodom z ozbrojených síl mi bol ukončený nie len rozsah oboznamovania sa s klasifikovanými skutočnosťami, ale podľa posledných informácií aj všetky bezpečnostné previerky.

V súčasnej dobe pracujem ako živnostník a jedna z mojich činností je: Poradenská činnosť v oblasti priemyselnej, personálnej a administratívnej bezpečnosti, bezpečnosti informácií a informačných systémov. V tejto oblasti pripravujem podnikateľský zámer pre spracovávanie bezpečnostných projektov pre právnické osoby a v oblasti objektivej bezpečnosti aj pre fyzické osoby. Pri príprave týchto projektov sa budem pravdepodobne oboznamovať aj s klasifikovanými informáciami a budem vstupovať do klasifikovaných priestorov.

Projekty budem realizovať výhradne sám, preto Vás chcem požiadať o odborné stanovisko či mám požiadať o bezpečnostnú previerku ako právnická osoba a zároveň aj ako fyzická osoba alebo stačí požiadať len o jednu previerku a keď áno, tak akú.

Odpoveď:

V zmysle § 6 ods. 8 zákona NR SR č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je živnostník považovaný za „podnikateľa“.

Národný bezpečnostný úrad na základe žiadosti podnikateľa (aj živnostníka) vykoná bezpečnostnú previerku a živnostníkovi vydá potvrdenie o priemyselnej bezpečnosti.

Otázka:

chcela by som Vás poprosiť o odpoveď na otázku z oblasti administratívnej bezpečnosti: vyrad'ovacia komisia vykonala fyzickú kontrolu utajovaných písomností a niektoré z nich na základe odporúčania štátneho orgánu boli navrhnuté na zničenie. Je možné vyznačiť toto zničenie v protokole utajovaných písomností (podľa § 19 ods. 8 vyhlášky č. 338/2004 Z. z.), ktorý bol už na konci kalendárneho roka uzavretý? Ak to nie je možné, aký je ďalší postup? (Bolo vykonané zničenie, ku ktorému existuje zápis o zničení.)

Odpoveď:

Podľa § 19 ods. 1 vyhlášky NBÚ č. 338/2004 Z. z. o administratívnej bezpečnosti (ďalej len „vyhláška“) sa vyrad'ovaním rozumie vykonanie fyzickej kontroly utajovaných písomností zaevidovaných v protokoloch utajovaných písomností v predchádzajúcich kalendárnych rokoch, v evidencii utajovaných interných predpisov, v evidencii utajovaných písomností, ktorých charakter vyžaduje dlhodobé utajenie ako aj vyčlenenie utajovaných písomností, pri ktorých zanikol dôvod utajenia. Podľa § 19 ods. 8 vyhlášky sa v protokole utajovaných písomností (stĺpec č. 16) v prípade rozhodnutia o zničení utajovanej písomnosti vyznačí dátum zničenia a odtlačí pečiatka „ZNIČENÉ“; v prípade zrušenia utajenia dátum zrušenia utajenia a odtlačí sa pečiatka „UTAJENIA ZRUŠENÉ“. Záznam podpíše predseda komisie. S prihliadnutím na horeuvedené skutočnosti je možné konštatovať, že vyznačenie rozhodnutia o zničení (§ 19 ods. 8 vyhlášky) sa vykonáva vždy v príslušnom protokole utajovaných písomností, kde bola zničená utajovaná písomnosť zaevidovaná, teda v protokole

utajovaných písomností, ktorý bol na konci kalendárneho roku uzatvorený podľa § 7 ods. 13 vyhlášky. Uzatvorenie protokolu utajovaných písomností nevyklučuje vyznačenie údajov v stĺpci č. 16 tohoto protokolu.

Otázka:

Prosím Vás o vyjadrenie k nasledovnej otázke: Jedná sa o typ počítača HP7600dc s vymeniteľným diskom. Môžem na tomto jednom disku spracovávať utajované aj neutajované písomnosti?

Odpoveď:

Na pevnom disku (HDD) technického prostriedku certifikovaného na prácu s utajovanými skutočnosťami je možné spracúvať aj neutajované skutočnosti, avšak iba za splnenia podmienok uvedených v bezpečnostnom projekte na technický prostriedok a v certifikáte technického prostriedku, napr. technický prostriedok musí byť umiestnený v chránenom priestore, prístup k technickému prostriedku majú iba oprávnené osoby preverené na najvyšší stupeň utajovaných skutočností, ktoré je možné spracúvať na technickom prostriedku.

Otázka:

Chcela by som Vás požiadať o odpoveď na otázku z oblasti informačnej bezpečnosti: musia mať bezpečnostný správca a správca informačného systému (§ 4 ods. 2 písm. c, d vyhlášky č. 339/2004 Z. z. o bezpečnosti technických prostriedkov) skúšku bezpečnostného zamestnanca, aby mohli túto funkciu vykonávať?

Odpoveď:

Pre výkon funkcie bezpečnostného správcu a správcu informačného systému definovaných vo Vyhláške č. 339/2004 Z. z. v § 4 nie je požadovaná skúška bezpečnostného zamestnanca.

Otázka:

Požiadam o spresnenie : Zbierka zákonov č. 336/2004, § 4 , ods. e , - Mechanické Zábranné prostriedky a technické zabezpečovacie prostriedky. e) bezpečnostné fólie.- pre chránený priestor kategórie D tip fólie; hrúbku fólie; počet vrstiev,- vonkajšia a vnútorná strana / plastové okná/ potrebné certifikáty. Chránený priestor sa nachádza na 2 podlaží ,pričom spodná hrana okien je vo výške 3m60cm od okolitého terénu. Okná z estetického dôvodu nie sú zamrežované. Ostatné podmienky podľa z.č.336/2004 na chránený priestor kategórie D, splňame.

Odpoveď:

Zoznam certifikátov mechanických zábranných prostriedkov a technických zabezpečovacích prostriedkov vydaných NBU je zverejnený na internetovej stránke NBU (www.nbusr.sk). V uvedenom zozname je zverejnené číslo certifikátu, názov výrobku a typ, držiteľ certifikátu, adresa držiteľa certifikátu, typové zaradenie/ bodové ohodnotenie podľa bezpečnostného štandardu (alebo kategória MZP) a platnosť. Odporúčame Vám, aby ste sa ohľadom aplikácie a technických parametrov bezpečnostných fólií informovali u držiteľa certifikátu.

A 2 Činnosť NBÚ v roku 2008

A 2.1 Rozpočet úradu na rok 2008

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2007 pre NBÚ:

I. PRÍJMY KAPITOLY	1.340 tis. Sk
II. VÝDAVKY KAPITOLY SPOLU (600+700)	261.300 tis. Sk
Bežné výdavky (600)	253.600 tis. Sk
- z toho (610): mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	130.695 tis. Sk
Kapitálové výdavky (700)	7.700 tis. Sk